Ebû Saîd el-Hudrî -radıyallahu anh-'ın rivayet ettiği kıyamet gününde yaşanacak bazı olaylar, müminlerin rablerini görmeleri, sırat köprüsü, kalbinde zerre kadar iman olan kimsenin ateşten çıkarılması ve şefaat ile ilgili hadis.

Ebû Saîd el-Hudrî -radıyallahu anh- şöyle demiştir: Biz, Yâ Rasûlallah, kıyamet gününde bizler Rabbimizi görecek miyiz? diye sorduk. Rasûlullah: «Sizler gökyüzünde bulut olmadığı zaman Güneş'i ve Ay'ı görmek için birbirinizle itişip kakışır mıydınız?» buyurdu. Biz: "Hayır öyle yapmayız." dedik. Rasûlullah: «Şüphesiz sizler, Güneş ile Ay'ı görmekte birbirinize zahmet vermediğiniz gibi, o gün Rabbinizi görmek için de birbirinize zahmet vermeyeceksiniz.» buyurdu. Sonra şöyle devam etti: "Her bir kavmin dünyada ibadet ettiği ilahına gitmesi için bir nidacı nida eder. Bunun üzerine haç takanlar, yani haça tapanlar haçlarıyla, putların sahipleri olan putperestler putlarıyla, her bir mabuda ibadet edenler de kendi ibadet ettikleriyle giderler. Artık ortalıkta yalnızca Allah'a ibadet eden itaatkâr ve günahkâr kimseler ile ehli kitaptan bazı iman sahipleri kalacaktır. Sonra cehennem getirilip sanki serapmış gibi sunulur. Yahudilere; "Sizler kime tapardınız?" diye sorulacak. Onlar: "Biz Allah'ın oğlu Üzeyir'e tapardık." diyecekler. Bunun üzerine onlara; "Siz yalan söylüyorsunuz. Allah Teâlâ hiçbir eş, hiçbir oğul edinmiş değildir. Şimdi söyleyiniz, istediğiniz nedir?" denilecek. O Yahudi taifesi de: "Yâ Rab! Bize su içirmeni istiyoruz." diyecekler. Onlara: "Haydi içiniz!" denilecek de onlar birbiri ardınca cehennemin içine dökülecekler. Sonra Hrıstiyanlara hitaben; "Sizler kime tapıyordunuz?" diye sorulacak. Onlar da: "Biz Allah'ın oğlu Mesih'e tapardık." diyecekler. Bunun üzerine onlara; "Siz yalan söylüyorsunuz. Allah Teâlâ hiçbir eş, hiçbir oğul edinmiş değildir. Şimdi söyleyiniz: Ne istiyorsunuz?" denilecek. Onlar da: "Bize su içirmeni istiyoruz." diyecekler. Onlara da: "Haydin su içiniz!" denilecek de birbiri ardınca cehennemin içine dökülecekler. Nihayet iyi olsun, kötü olsun, Allah 'a ibâdet etmekte olanlar kalır. Onlara da: "İnsanlar hep gittikleri halde sizleri hapseden nedir?" denilecek. Onlar: "Biz şimdikinden ziyade kendilerine muhtaç iken onlardan dünyada ayrılmıştık. (Şimdi nasıl olur da onların arkasına takılırız?) Biz bir münadinin: Her kavim vaktiyle ibadet ettiği ne idiyse ona kavuşsun! diye nida ettiğini işittik. Ondan dolayı bizler Rabbimizi bekleyip duruyoruz!" diyecekler. Dedi ki: "Meydanda kalan müminlere Cebbar olan Allah, onlara ilk defa gördükleri tanıdıkları suretten başka bir surette gelecek de: "Ben sizin Rabbinizim!" buyuracak. Onlar da: "Sen bizim Rabbimizsin!" diyecekler. Artık onunla peygamberlerden başkası kelâm edemez. Allah Teâlâ: "Rabbinizi tanıyabilmek için aranızda bir alâmet var mıdır?" diye suâl edecek. Onlar: "Evet, sâk'tır (baldırdır)!" demeleri üzerine Rab Teâlâ, sâk'ını açıp gösterecek. Bunun üzerine her mümin Allah'a secde edecek. Allah'a riya ve şöhret için secde eden kimseler kalacak. Onlar da secde etmeye davranacaklar, ama onların sırtı tek bir tahta (tabaka) gibi kaskatı bir tabakaya

dönecek. Sonra köprü getirilecek ve cehennemin ortasına kurulacak. Biz: "Yâ Rasûlallah! Köprü nedir?" Dedik. Şöyle buyurdu: «Ayakların kayacağı bir yerdir ki, üzerinde başları eğri demirden çengeller, dikenler, sert, keskin enli şeyler vardır. Bunların Necid'de olan ve sa'dân denilen dikenler gibi uçları kıvrık, eğri dikenleri vardır. Müminlerin kimi onun üzerinden göz kırpacak kadar zaman içinde, kimi şimşek gibi, kimi rüzgâr gibi, kimi iyi cins yürük at ve develer gibi süratle geçerler. Bunların kimi sapasağlam, olduğu gibi kurtulur. Kimi tırmıklar içinde perişan olmuş olarak salıverilir. Kimi de cehennem ateşi içine düşerler. Nihayet sonuncuları sürüklene sürüklene geçer, kurtulur. Bugün hakkını kurtarmak için ortaya çıkmış hiçbirinizin bana yalvarıp yakarması, o (dehşetli) günde asi müminin Cebbar olan yüce Allah'a yalvarıp yakarmasına benzemez. Diyeceklerdir ki: "Ey bizim Rabbimiz, bu kalanlar bizim kardeşlerimizdir. Onlar bizimle beraber namaz kılar, oruç tutar, her türlü iyi işlerde bulunurlardı." Allah Teâlâ: "Haydin gidin, kalbinde bir dinar ağırlığınca iman ve yakin olan her kimi bulursanız, çıkarınız!" buyuracak. Allah Teâlâ onların suretlerini yakmayı ateşe haram edecektir. Artık bu şefaatçiler -yahut kurtarılacak olanlar- kimi ayağının üstüne, kimi de yarı inciğine kadar ateşe gömülerek içeriye dalmış bulunacaklar. Tanıdıklarını çıkarıp dönecekler. Yine Allah Teâlâ: "Haydin bir daha gidin, kalbinde zerre ağırlığınca iman ve ya da yakın olan her kimi bulursanız, onları da çıkarınız!" buyuracak. Yine böyle olanlardan tanıdıklarını çıkarıp dönecekler. Yine Allah Teâlâ: "Haydin bir daha gidin, kalbinde zerre ağırlığınca iman ve yakin olan her kimi bulursanız, çıkarınız!" buyuracak. Yine böyle olanlardan tanıdıklarını çıkaracaklar.» Ebû Saîd –radlyallahu anh- der ki: Eğer bu dediğime inanmıyorsanız, "Şüphesiz ki, Allah zerre kadar haksızlık etmez. (Zerre miktarı) bir iyilik olursa, onu kat kat artırır. Kendi katından pek büyük bir mükâfat verir." ayetini okuyunuz. "Hâsılı peygamberler, melekler, müminler şefaat etmiş bulunacaklar. Derken Cebbar Muteâl Hazretleri: "Artık sıra benim şefaatime geldi!" buyuracak da ateşten bir kabza tutacak. Yani, bir kısım insanı toplayacak da simsiyah yanmış olan birtakım kavimleri dışarı çıkaracak, akabinde bunlar cennetin yolları üzerinde olup "Hayat Nehri' denilen bir nehrin içine atılacaklardır. Onlar o nehrin iki tarafında seyl uğrağında biten yabanî reyhan tohumlarının çabucak bittiği gibi biteceklerdir. Sizler o yabanî reyhan tohumlarını taşın yanında, ağacın yanında görmüşsünüzdür. Onlardan güneşte olanları yeşildir, gölgede olanları da beyazdır. Sonra onlar 'Hayat Nehri'nden beyaz, parlak inciler gibi çıkacaklar, boyunlarına kendileriyle tanınacakları altın, gümüş türünden yüzükler takılır ve cennete girerler. Cennet ahalisi: "İşlenmiş hiçbir amelleri, geçmiş hiçbir hayır ve haseneleri olmadığı halde Allah'ın cennete girdirdiği azadlıkları işte bunlardır!" diyeceklerdir. Sonra onlara: "Gözünüzün görebildiği sizindir, bir o kadarı daha sizindir!" denilecektir.

[Sahih Hadis] [Muttefekun Aleyh]

Bazı sahabeler Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'e şöyle sordular: "Kıyamet gününde bizler Rabbimizi görecek miyiz" Nebi- sallallahu aleyhi ve selem- onlara: «Sizler, gün ortasında güneşi ve ayın on dördünde ayı görmek için birbirinizle tartışmadan, itişip kakışmadan görüyorsanız kıyamet gününde de Rabbinizi öyle göreceksiniz.» Buradaki teşbih (benzetme) şüphenin, zorluğun ve ihtilafın ortadan kalkması ve açıklıkla görüleceğini ifade etmek için yapılmıştır. Buradaki teşbih görünmeyle alakalıdır. Yoksa görünenlerin birbirine benzetilmesi değildir. Buradaki Allah'ı görme (ru'yet), ona ibadet edenlerle, ondan başkasına ibadet edenlerin ayırt edilmesi için olan görmedir. Yoksa Allah'ın veli kullarına lutfettiği cennetteki

görme başka bir durumdur.Sonra Allah Rasûlü- sallallahu aleyhi ve selem- kıyamet gününde bir münadinin şöyle nida edeceğini haber vermiştir: "Kim Allah'tan başka bir şeye ibadet ediyorsa onun peşinden gitsin." Sahih bir rivayette: Allah -Azze ve Celle-'nin kendisi nida edendir. Allah'tan başka putlara tapanlar bir araya toplanarak cehennem ateşine atılırlar. Artık ortalıkta yalnızca Allah'a ibadet eden itaatkâr ve günahkâr kimseler ve bazı Yahudi ve Hristiyanlardan iman sahipleri kalır. Ama büyük bir çoğunluğu taptıkları şeylerle birlikte cehenneme gitmişlerdir. Bu mevkıfte cehennem getirilir ve insanlara serapmış gibi sunulur. Yahudiler getirilir ve onlara: "Sizler kime tapardınız?" diye sorulur. Onlar: "Biz Allah'ın oğlu Üzeyir'e tapardık." derler. Onlara: "Üzeyir Allah'ın oğludur sözünüzde yalan söylediniz; Allah Teâlâ hiçbir eş, hiçbir oğul edinmiş değildir. Şimdi söyleyiniz, istediğiniz nedir?" denilir. O Yahudi taifesi de: "Yâ Rabbi! Bize su içirmeni istiyoruz." derler. İlk talepleri su istemek olur. Çünkü bu mevkifte başlarına gelen sürekli zorluklardan ve peşi sıra gelen hallerden dolayı susuzlukları artmış olur. Cehennem onlara su gibi gösterilecek, onlara: "Zannettiğiniz suya, istediğiniz şeye gidin." denilir ve ona giderler, cehennemi kendilerini paramparça eder halde bulurlar. Bunun sebebi de yanmasının şiddeti ve alevlerinin dev dalgalar gibi olmasındandır. Sonra cehenneme dökülürler. Ondan sonra aynı şey Hristiyanlar için de söylenecektir. Nihayet itaatkâr olsun, günahkâr olsun, Allah'a ibadet edenler kalır. Onlara da: "İnsanlar hep gittikleri halde sizleri burada tutan nedir?" diye sorulur. Biz şimdikinden ziyade kendilerine muhtaç iken onlardan dünyada ayrılmıştık. Çünkü onlar Allah'a isyan etmiş ve emrine karşı gelmişlerdir. Bundan dolayı onlara düşman olmuş ve Allah için onlara buğz etmiş ve Rabbimize itaat etmeyi istemişizdir. Bizler dünyada kendisine ibadet ettiğimiz Rabbimizi beklemekteyiz derler. Allah Teâla onlara ilk defa gördükleri tanıdıkları suretten başka bir surette gelir. Burada da geldiği bu son suretten önce bildikleri surette Rablerini gördükleri açıkça beyan edilmiştir. Sureti burada tevil etmek caiz değildir. Tekyif, temsil, tahrif ve ta'til etmeden iman etmek vaciptir. Sonra Allah -Azze ve Celle- onlara gelip; "Ben sizin Rabbinizim." der. Onlar da: "Bundan mutlu olarak sen bizim Rabbimizsin!" derler. Artık Onunla peygamberlerden başkası kelâm edemez. Allah Teâlâ: "Rabbinizi tanıyabilmek için aranızda bir alâmet var mıdır?" diye sual eder. Onlar: "Evet, o alamet sâk'tır (baldırdır)!" demeleri üzerine Rab Teâlâ, sâk'ını açıp gösterir. Bunun üzerine her mümin Allah'a secde eder. Allah'a riya ve şöhret için secde eden münafıklar secde edemeyecekler. Onlar da secde etmeye davranacaklar ama onların sırtı tek bir tahta gibi kaskatı bir tabakaya döner. Çünkü onlar dünyada hakiki manada Allah'a secde etmiyorlardı, onlar dünyevi menfaatleri için secde ediyorlardı. Burada Allah -Azze ve Celle-'nin sak (baldır) sıfatının ispatı vardır. Bu hadis ve benzerleri Allah Teâlâ'nın şu buyruğunun tefsiridir: "Baldır açılır ve kâfirler secdeye çağrılır da buna güç yetiremezler." Burada "sak" kelimesinin zorluk ve sıkıntı olarak tefsir edilmesi mercuhtur (tercih edilmeyen bir görüştür). Bununla birlikte Allah Teâlâ için sak sıfatı sünnette sabittir. Ayetin bu sıfata delalet etmesi râcih ve sahih olanıdır. Tabi ki tekyif, temsil, tahrif ve ta'til yapmadan kabul edilmesi gerekir. Sonra köprü getirilir ve cehennemin ortasına kurulur. Bu; ayakların kayacağı, sabit duramayacağı sırat köprüsüdür. Üzerinde başları eğri demirden keskin çengeller vardır. Üzerinde kalmak isteyenlere takılacaktır. Bunlar çengellere benzemektedir. Aynı zamanda sıratta geniş, sert dikenler vardır. İnsanlar imanları ve amelleri ölçüsünde üzerinde ilerlerler. İmanı kamil ve yalnızca Allah için salih amel işleyenler, cehennemin üzerinden göz kırpacak kadar zamanda geçerler. Bunun altında olanlar da imanları ve amelleri ölçüsünde, hadiste tafsilî bir şekilde beyan edildiği gibi geçerler. Kimi şimşeğe, kimi rüzgâra ve diğer şeylere benzetilmiştir. Sıratın üzerinden geçenler dört sınıftır. Birincisi: Eziyetlerden kurtularak geçen Müslümanlar, biraz önce bahsettiğimiz gibi geçiş

hızları farklı farklıdır. İkincisi: Hafif yaralı olanlardır. Hadiste geçen "Hadeş" ibaresi hafif yaralı, yani cehennemin sıcaklığının isabet ettiği kimselerdir. Ya da sıratın üzerindeki çengeller, dikenlerden dolayı olan yaralardır. Üçüncüsü: Cehenneme itilenlerdir. Onlar kuvvetli bir şekilde atılırlar. Dördüncüsü: Sıratın üzerinde amellerinin o kimseyi taşımaktan aciz kalıp sürüklenerek çekilen kimselerdir. Sonra Allah Rasûlü –sallallahu aleyhi ve sellem: «Bugün hakkını kurtarmak için ortaya çıkmış hiçbirinizin bana yalvarıp yakarması, o (dehşetli) günde asi müminin, Cebbar olan yüce Allah'a yalvarıp yakarmasına benzemez. Bu Allah'ın ikramı, rahmetidir. Öyle ki mümin kullarına yalvarmalarında, ateşe atılmış kardeşlerinin affını istemelerine izin vermiştir. O kimselerin cehenneme atılmaları Rablerine karşı açıktan işledikleri günahları sebebiyledir. Buna rağmen ateşin azabından ve sıratın korkusundan kurtulan müminlere Allah'a yalvarmalarını ilham etmiş ve onlara şefaatçi olmalarına izin vermiştir. Bu Tebareke ve Teâlâ'nın onlara olan rahmetidir.» Diyeceklerdir ki: "Ey Rabbimiz, bu kalanlar bizim kardeşlerimizdir. Onlar bizimle beraber namaz kılar, oruç tutar, her türlü iyi işlerde bulunurlardı. Hadisten anlaşılan Müslümanlarla beraber namaz kılmayanlara, oruç tutmayanlara şefaatçi olmayacaklar ve onlar için Rablerine yalvarmayacaklar. Bu da bize Müminlerin Rablerine yalvardığı kimselerin, mümin ve tevhit ehli olduklarını gösterir. Çünkü; "Bu kalanlar bizim kardeşlerimizdir. Onlar bizimle beraber namaz kılar, oruç tutarlardı." demişlerdir. Ama kendilerini cehenneme sokacak bazı günahları işlemişlerdir. Burada iki sapık fırka olan Harici ve Mutezile'ye reddiye vardır. Çünkü onlar, kim cehenneme girerse oradan çıkamayacak demişlerdir. Şayet büyük günah sahibi ateşte olsa dahi, Allah Teâlâ: "Haydi gidin, kalbinde bir dinar ağırlığınca iman ve yakin olan her kimi bulursanız, çıkarınız!" buyuracak. Allah Teâlâ onların suretlerini yakmayı ateşe haram edecektir. Gelecekler ve kurtarılacak olanları kiminin ayağının üstüne, kimi de yarı inciğine kadar ateşe gömülerek içeriye dalmış bulunacaklar. Tanıdıklarını çıkarıp dönecekler. Yine Allah Teâlâ: "Haydi bir daha gidin, kalbinde yarım dinar ağırlığınca iman veya da yakın olan her kimi bulursanız, onları da çıkarınız!" buyuracak. Yine böyle olanlardan tanıdıklarını çıkarıp dönecekler. Yine Allah Teâlâ: "Haydi bir daha gidin, kalbinde zerre ağırlığınca iman ve yakin olan her kimi bulursanız, çıkarınız!" buyuracak. Yine böyle olanlardan tanıdıklarını çıkaracaklar.» Ebu Said –radıyallahu anh- der ki: Eğer bu dediğime inanmıyorsanız, "Şüphesiz ki, Allah zerre kadar haksızlık etmez. (Zerre miktarı) bir iyilik olursa, onu kat kat artırır. Kendi katından pek büyük bir mükâfat verir." ayetini okuyunuz. Bu ayetten Ebu Said –radıyallahu anh- eğer kulun zerre ağırlığınca imanı varsa, Allah onu kat kat arttırır, imanı sebebiyle onu kurtarır manasını çıkarmıştır. Sonra şöyle demiştir: "Hâsılı peygamberler, melekler, müminler şefaat etmiş bulunacaklar." Bu da açıkça bu üç grubun şefaat edeceğini gösterir. Ancak şunun iyi bilinmesi gerekir ki, muhakkak ki hangi şefaatçi olursa olsun, şefaati Allah -Azze ve Celle- izin verdikten sonra vuku bulur. Daha önceden de geçtiği gibi Rablerinden istemiş ve ona yalvarmışlardır. Sonra onlara izin verilmiş ve "Haydi gidin kalbinde bir dinar ağırlığınca İman ve yakin olan her kimi bulursanız, çıkarınız!" denilmiştir. Derken Cebbar Muteâl Hazretleri: "Artık sıra benim şefaatime geldi!" buyuracak da ateşten bir kabza tutacak, simsiyah yanmış olan birtakım kavimleri dışarı çıkaracak." Burada Allah Teâlâ'nın şefaati azap gören kimselere olan rahmetidir. Onları ateşten çıkarır. "Ateşten bir kabza tutacak" Allah'ın kabzasının ispatı vardır. Allah'ın kitabının ve Rasûlü'nün sünnetinin birçok yerinde Allah'ın eli ve kabzası ispat edilmektedir. Fakat bozuk tevil ehli olan tahrifçiler buna iman etmeyip kabul etmemektedirler. Hakkın Allah'ın ve Rasûlü'nün dediği olduğunu bilecekler. Bu konuda doğru yolu kaybetmişlerdir. Allah Subhanehu ve Teâlâ ateşten bir kabza tutacak, yanarak simsiyah kömür olmuş birtakım kavimleri dışarı çıkaracaktır. "Akabinde bunlar cennetin yolları

üzerinde olup Hayat Nehri denilen bir nehrin içine atılacaklardır. Onlar o nehrin iki tarafında biteceklerdir.” Yani cennetin etrafında bulunan Hayat nehri; içine dalana hayat veren su olarak bilinir. Bu nehirde ateşte yanan kemikleri, etleri ve gözleri yeniden hayat bulacaktır. “Onlar, o nehrin iki tarafında seyl uğrağında biten yabanî reyhan tohumlarının çabucak bittiği gibi biteceklerdir. Sizler o yabanî reyhan tohumlarını taşın yanında, ağacın yanında görmüşsünüzdür. Onlardan güneşte olanları yeşildir, gölgede olanları da beyazdır.” Yani; etleri bir anda hayat bulacaktır. Çünkü nehrin kenarında bitkilerin hayat bulması çok hızlı olur. Bundan dolayı gölgede olanlar beyaz, güneşte olanlar yeşil olur. Bu da zayıflığından ve inceliğinden kaynaklanır. Ama onların hayat bulması bu bitkilere benzemeyebilir. Çünkü bazıları, cennetin yakınında olanlar beyaz, cehennemin yakında olanlar ise yeşil olacaktır, demiştir. Bilakis buradaki teşbih, bitkinin çok hızlı çıkmasından ve inceliğinden dolayıdır. O yüzden “Onlar parlak inciler gibi çıkacaklar” denilmiştir. Yani; ciltlerinin saflığından ve güzelliğindendir. “Boyunlarına kendileriyle tanınacakları kolye takılır.” Onlar da “Rahmanın ateşten azat ettikleri” yazılıdır. Başka bir rivayette: Cennete girerler. Cennet ehli: "Bunlar rahmanın azatlılarıdır, onları ne yapmış oldukları bir amelden ne de yapmış oldukları bir hayırdan dolayı cennete koymuştur derler.” Yani: Onlar dünyada imanın aslı; Lailahe illalah'a (Allah’tan başka hak ilah olmadığına) şahitlik etmeleri ve Rasûllerine iman etmelerine rağmen salih amel işlemeyen kimselerdir. “Gözünüzün görebildiği sizindir, bir o kadarı daha sizindir!" denilecektir. Zahir olan cennette boş olan bir mekâna gireceklerdir. Bundan dolayı böyle denilecektir.

http://sunnah.global/hadeeth/tr/show/8301